

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Atentat na predsednika vlade v skupščini in na demokracijo.

Orožje fašistov in komunistov so atentati, s katerimi skušajo po celem svetu prizadeti smrtni sunek demokraciji in mesto nje vrniti diktaturi nacije ali pa sovjetov.

Tak napad na demokratizem smo doživeli v najnovejšem času tudi pri nas s hvalo Bogu neuspešnim atentatom na našega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinoviča v narodni skupščini.

Skupina poslancev Jevtičevega kluba, kateremu pripadajo Pohorci in naši slovenski kmetijci, se je hotela že pod Jevtičevim režimom s pomočjo nasilnega »Pofa« polastiti oblasti v naši državi, odpraviti parlamentarni način vladanja ter gospodariti samodržno.

Naklep odprave demokratizma je preprečila še pravočasno v življenje poklicana Stojadinovič-Koroščeva vlada, ki je ostala do danes trn v peti tem ljudem, kateri se skrivajo pod krinko nacionalizma. Do očitnega navala na demokracijo sedajne vlade je prišlo pri razpravah o državnem proračunu, na katerih so ravno Jevtičevi poslanci dalje časa onemogločali z ropotom in brezplodnimi govori vsako resno delo v skupščini. Ko jim je izbila vladna večina iz rok adut motenja dela za državni dobrobit, so segli po najbolj ostudni poti, dokopati se do vladne oblasti s pomočjo — atentata!

Iz Jevtičevega kluba so se organizirali poslanci s ciljem: z nasilno odstranitvijo nekaterih ministrov prisiliti najvišje mesto, da prekine z demokracijo in jo nadomesti s samovlado nekaterih.

Po razkritjih preiskave po atentatu je jasno dokazano, da je obstajala tajna organizacija, ki je pripravila atentat, oborožila in izžrebala napadalca v osebi 38-letnega poslanca Damjana Arnavtoviča. Omenjeni je na seji narodne skupščine 6. maja, ko se je ministrski predsednik dr. Stojadinovič v svojem poročilu o naši zunanji politiki zahvaljeval knezu-naměstniku Pavlu za njegove korake, katere je storil v dobro naše države v Londonu in v Parizu, oddal nanj iz revolverja 3 strele. Le slučaj, da se je dr. Stojadinovič pravočasno sklonil za govorniški oder, gre zahvala, da je ostal pri življenju in tudi ni zadet.

Atentatorja so komaj in komaj zmogli poslanci vladne večine ter skupščinski varnostni organi, ki so ga predali upravi mesta Beograda.

Preiskava o atentatu je dognala, da je zapletenih v zarotniško zadevo več dobro organiziranih Jevtičevcev, ki so že pred napadom po belgrajskih kavarnah razglašali in se ponašali, da bodo vlado odstranili s streli.

Oblast je te poslance in sicer devet po številu prijela in v kolikor so krivi, bodo prešli z atentatorjem vred zaslužen kazen.

Vest o napadu na priljubljenega predsednika vlade je upravičeno razburila vladno večino in vso pošteno mislečo javnost v naši državi in po inozemstvu.

Dr. Milan Stojadinovič je postal središče častit iz vrst prijateljev, od strani kraljevih namestnikov in zastopnikov inozemskih vlad.

Drugi dan po atentatu 7. marca je podala vlada ostavko. Knez-naměstnik Pavle je odlikoval atentata otegeta dr. Stojadinoviča s ponovnim popolnim zaupanjem s poverjenjem mandata za sestavo nove vlade. Dr. Stojadinovič je poverjeno mu nalogo hitro rešil. Že 7. marca zvečer je bil podpisan ukaz o imenovanju nove vlade, ki je bila takoj zaprisežena.

V novi dr. Stojadinovičevi vladi so ostali po pretežni večini poprejšnji člani vlade. Prejšnjega vojnega ministra Petra Živkovića je zamenjal armadni general Ljubomir Marič, dosedanji načelnik glavnega generalnega štaba. Izpadel je pravosodni minister Miškulin, katerega bo zastopal

Dr. Korošec o komunistični nevarnosti.

Ni dovolj samo policija — idejo je treba postaviti proti ideji!

Pretekli petek, na dan nesrečnega dogodka v narodni skupščini, je v proračunski razpravi podal sliko notranjepolitičnega položaja naš voditelj notranji minister dr. Anton Korošec. G. minister je poleg drugih stvari omenjal tudi komunizem. Navajal je, da se je komunistična akcija v preteklem letu znatno okrepila: »Navodila so prišla iz inozemstva. Lahko mirno rečemo, da je vse leto 1935 preteklo v znamenju velike komunistične aktivnosti. Razume se, da so bili storjeni potrebni koraki za pobijanje te aktivnosti ter so oblasti mogle v tem pogledu beležiti lepe uspehe. Ministrstvo je še vedno mnenja, da je treba protikomunistično borbo nadaljevati, opirajoč se na zakonske odredbe in na izkušnje, a vse to s ciljem, da bi se dosegli kar najboljši uspehi v iztrebljenju komunistične propagande. Tukaj je treba pripomniti, da je ministrstvo okrepilo svojo informacijsko službo v inozemstvu in je beležilo tudi uspehe. Ministrstvo je pobijalo tudi ostale nedovoljene akcije, kot madžarsko, italijansko itd., ki bi lahko škodovala nacionalnim interesom.

Končno samo še nekaj besed o komunizmu. Meni se zdi nepotrebno in popolnoma odveč, da bi pred tem visokim forumom razlagal in opozarjal na to vsestransko nevarnost. Vsakdo mi bo priznal, da se je proti tej nevarnosti treba boriti. Napak pa bi bilo, če bi pomislil, da se tak nasprotnik lahko premaga samo s policijo, z zaporom, z obsodbami. Policijska sablja, sodni zapori, to so samo trenutni in kratkoročni ukrepi. Idejo je treba postaviti proti ideji! V službo te velike borbe za ideje se morata postaviti Cerkev in šola, se morajo postaviti politične stranke, kulturna in socialna društva ter gospodarske organizacije ter celokupno njihovo članstvo. Mora se dvigati val za valom, da zajame ves narod. Vsaka nemarnost in vsaka popustljivost bi brez dvoma prinesla našemu narodu le veliko škodo. Vsi, ki ljubijo svobodo in

demokracijo, so povabljeni, da se borijo proti veliki nevarnosti komunizma. Notranje ministrstvo bo tudi nadalje, kakor tudi doslej, brez strahu, brez omahovanja vodilo borbo za vse ideale naše jugoslovanske domovine.

To so programatične besede, ki jih ni še izpregovoril noben jugoslovanski minister. Mi vsi se zavedamo velike nevarnosti komunizma za našo vero, naš jezik, našo narodnost, našo kulturo in naše gospodarstvo. In vendar se ni našel pred g. dr. Korošcem noben državnik, ki bi bil javno opozoril na to nevarnost, ki bi bil javno pokazal, s kakimi sredstvi se ji je treba upreti. Idejo je treba postaviti proti ideji! To je tisto, kar smo dosedaj pogrešali v vsej borbi proti marksizmu in njegovi drugi obliki — komunizmu. To idejo, ki mora biti globoko zasidrana v narodu, ker le tedaj lahko doseže kak uspeh, so nasprotno naši prejšnji protiljudski režimi preganjali kot protidržavno, zgolj zaradi tega, da bi še lahko nadalje obdržali svoje korumpirane vlade na krmilu. Nikdo ne more oporekati, da je ravno ideja krščanstva tista sila, ki se lahko edina z uspehom upre razdiralni nevarnosti komunizma. Da je treba krščanstvo zopet zasidrati ne samo v posamezniku, ampak tudi v družbi, da je treba načela krščanstva izvajati tudi v javnem življenju, v politiki in gospodarstvu, da ga je treba vcepiti mladini v srce že v šoli ter jo potem vzgajati izven šole v družini, da bo postala dovolj odporna proti vabljeni zapeljivosti komunističnega nazora. In ta najmočnejši temelj, na katerega lahko gradi država z vso zanesljivostjo, ki ji je največja opora v borbi proti komunizmu, so prejšnji režimi rušili — kakor človek, ki žaga vejo, na kateri sedi, da ja gotovo pade v globino. Zato pa so se vezali s framazonstvom, pospeševali so marksizem in da je danes komunistična nevarnost v državi res tako velika, je gotovo v pretežni večini zaslu-ga JNS režimov!

Dvojna taktika.

Delavec je postal sredstvo za komunistična prevratna podvzeta.

»Delavska pravica« piše v svoji zadnji številki v uvodniku: Ne časopisno otepaj nje po marksizmu in komunizmu, niti govoričenje o strahotah brezverskega proletarskega gibanja ne bo nič pomagalo in ne zaviralo gibanja komunistov. — »Straža v viharju« pa piše: »Boj proti komunizmu je lahko različen. Najuspešnejše sredstvo bo pač odstranitev vseh gospodarskih in družabnih neprilik, ki jih obračajo levičarski propovedniki v svoj prid. To je z drugimi besedami odprava kapitalističnega gospodarskega nereda in upostavitve novega, pravičnega družabnega reda. Na to se z vso resnostjo pripravljamo. Ne smemo pa prezreti nekega drugega zelo važnega dejstva. Levičarji vseh vrst ne mirujejo, ampak razvijajo živahno akcijo, in to danes. Ali naj mirno gledamo, kako zastrupljajo mladino, delavstvo in javno mnenje in ali naj slepo prezremo dejstvo, da je ost svetovnega komunizma v prvi vrsti naperjena proti veri in Cerkvi, med tem ko se lahko kapitalistično zlorabljanje mirno nadaljuje? Ali naj ne stopimo v borbo

proti zmoti? To je naša dolžnost! — Če motrimo komunistično delovanje na tem ali onem kontinentu, povsod opazimo, da ni glavni cilj njihovih voditeljev družabna preureditev in pomoč bedniku, pač pa jim je prvenstvena dosega politične oblasti. Da bi jim ta načrt čim preje dozor, skujejo čas in razmeram primerna udarna in privlačna gesla, okrog katerih se zbirajo njihovi pristaši. Prvo tako geslo je brez dvoma borba proti kapitalizmu. Delovni sloji se hočejo otestiti kapitalističnega jarma in si zagotoviti gospodarsko blagostanje. In res: komunisti jim strežejo z Marks-Leninovim receptom in rohne proti kapitalizmu. Toda za špansko steno teh levičarskih odrešitvenih deklamacij pa stoji in čaka korupcija korupcije, kasta ljudi, ki, ker so jo vladajoči odrinili od oblasti, skuša doseči oblast z revolucijo; delavec je postal sredstvo za njena revolucionarna podvzeta. — Zato pa morajo komunisti podpirati kapitalizem prav v njegovem največjem zlu, v ustvarjanju proletarijata, ki naj jim lačen in revolucionaren izvojuje zmagoto ter jih posadi na oblast.

začasno minister so socialno politiko Dragiša Cvetković.

Na novo je vstopil v vlado kot minister za telesno vzgojo narodni poslanec JRZ dr. Josip Rogić, rodom iz Like.

Kot zastopnik Seljaškega kluba, ki je bil doslej v opoziciji, je stopil v vlado Voja Djordjevič kot minister brez portfelja.

Djordjevič je poslanec in glavni upravnik Zveze srbskih kmetijskih zadrug.

Spremenjena dr. Stojadinovičeva vlada je prorok javnosti, da je bil z vladno presodno preprečen atentat laži nacionalizma na demokracijo. V naši državi bomo tudi za bodoče deležni parlamentarnega reda s ciljem upoštevanja ljudske volje.

Delavsko združništvo in samopomoč.

List »Delavska fronta« zajema delavsko življenje ne samo enostransko, ampak od celote, bodisi strokovno, politično, kulturno, prosvetno. Vidi pa se, da združništvo lista misli na vse panoge življenja, v katerih se giblje delavec. Pogrešam pa, da se skoraj nič ne piše o delavskem gospodarstvu. Sicer se to nekam čudno sliši, a vendar dejstvo je, da je tudi v delavcu želja, katera gre za tem, da se čim bolj otrese spon suženjstva in tako doseže tudi potom gospodarstva več svobode, več neodvisnosti.

Človek je iznajdljiv in ker je delavec tudi človek, zato je tudi ta iznajdljiv. Vidimo, da so si mnogi delavci pomagali, ali kot posamezniki, ali s pomočjo svojih tovarišev, do boljših razmer, do večje svobode in do večje neodvisnosti. Kako? Pogledimo!

Vidimo posameznike delavce, ki se oklepajo največ varčevanja. Kolikor more, si prikrajša in odreče na ugodnostih, da ja stisne kakšen dinar, katerega skrbno hrani. Drži se pregovora: »Zrno do zrna pogaja, kamen na kamen palača.« In res, dinar poleg dinarja, in sčasoma se nabere toliko, da ima korajžo misliti na svojo lastno hišico.

Ozrmo se v okolico naših industrijskih središč in vidimo živo sliko, eno ali dvečjemu dvodružinski hišice s prijaznimi vrtnički. Kdo biva v teh hišicah? Po največ oni, ki je zaposlen v tovarni. To je uresničen ideal našega največjega slovenskega delavskega apostola pokojnega Janeza Ev. Kreka. Ta je pri nas oral ledino tudi v tem pogledu. Sam je pričel graditi v neposredni bližini Ljubljane v Rožni dolini. V Križah pri Trziču imamo celo vrsto takih hišic itd. On je rekel: »Človeka ne v stanovanjsko kasarno, ampak lastno sam svojo streho naj ima.« Ali ni tisti delavec dosti bolj svoboden, ki ima lastno streho, kakor oni, ki je v tovarniškem stanovanju! Ako izgubi službo v tovarni, je vržen na cesto, in če ima tovarniško stanovanje, tudi iz stanovanja. Če pa ima lastno stanovanje, nihče ga ne more pregnati iz njega in nesreča, ki ga je zadela z izgubo službe, je polovico manjša. To je en način izmed mnogih, katerih se delavec poslužuje kot posameznik.

Nešteto krat in v različnih oblikah pa si išče delavec gospodarske pomoči v skupnosti, to je potom združništva. V združništvu se nudi delavcu pomoč v najrazličnejših oblikah. Imamo kreditne, konsumne, stanovanjske, pa tudi obrtno-industrijske zadruge, katere že tudi pri nas obstajajo.

Zrebljarska zadruga v Kropi in Kamni gorici je leta 1934 praznovala svojo 40-letnico. Zaposluje preko 350 svojih članov. Tovarno ima opremljeno z najmodernejšimi stroji. Zdruga trgovske zveze segajo v številne druge države. Zdruga par let je imela celo svoje mesečno glasilo, ki je nosilo ime »Zadrugar«. To združno podjetje je moralo preboleti že marsikatero krizo, pa kot združno podjetje je prebolelo vse in zadruga živi ter nudi kruha vsemu prebivalstvu Kroke in Kamne gorice.

Podobna zadruga obstoji v Trziču. Usnjarski delavci so se združili pred 11 leti, si ustanovili zadrugo s skromnimi sredstvi. Danes ta zadruga poseduje veliko tovarno, opremljeno s tremi vodnimi turbinami, z najpotrebnejšimi stroji, in zaposluje 50 ljudi. Nad uspehom dela nekaj tako zaničevanih smrdljivih delavcev se javnost čudi in takozvani pridobitni krogi morajo priznati, da ima tudi delavec možnost in pamet, s katero zna voditi gospodarstvo. Delavec-zadrugar je tako lahko ponosen sam na svoje delo.

Treba je, da piše »Delavska fronta« tudi o delavskem gospodarstvu. S tem je treba pokazati delavcu, kaj je on zmožen ustvarjati s pridnim, smotrnim delom, z varčnostjo in s svojo strokovno izobrazbo. Tako naj se pokaže delavstvu in takozvanemu malemu človeku sploh, da rešitev socialnega vprašanja je mogoča brez krvavih revolucij, v katere vodi demago-

gija marksizma. Načelo krščansko mislečega delavstva bodi: »Oklenimo se medsebojne samopomoči v združništvu, Vr-

zimo od sebe duha sebičnosti, da dosežemo čimprej cilj, kateri je, otrestiti se spon izmozgavajočega kapitalizma.«

Politične vesti.

Važna pooblastila za Slovenijo.

Novi finančni zakon, ki ga je skupščina obenem s proračunom sprejela, prinaša važna pooblastila, ki bodo odmevala tudi v Sloveniji. Trgovinski minister je dobil pooblastilo, da ustanovi pri srednji tehnični šoli v Ljubljani dveletni tečaj za žensko ročno dela. Kmetijski minister je pooblaščen za ustanovitev kmetijskih zbornic. V Ljubljani se ustanovi veterinarsko-bakteriološki zavod. Prosvedni minister se pooblašča, da izpremeni zakon o učbenikih za narodne, meščanske in srednje šole. Notranji minister ima pravico izvršiti prekomasacijo občin in izpremeniti meje okrajnih glavarstev. Važna so pooblastila ministru za socialno politiko. Minister za socialno politiko se pooblašča, da lahko razmeji teritorialni delokrog obstoječih privatnih društvenih blagajn: »Merkur« v Ljubljani, »Merkur« v Zagrebu in »Trgovacke omladine« v Belgradu. Ob enem se socialni minister pooblašča, da more z uredbo predpisati pogoje, pod katerimi sme SUZOR dajati zasebnim nameščenecem, ki bi se hoteli tam zavarovati, višje dajatve, kakor so primerne njihovu statusu. Minister za socialno politiko se pooblašča tudi, da lahko pri SUZORJU v Zagrebu najame posojilo 25 milijonov Din za dozdavno in prezidavo nekaterih bolnišnic, med katerimi sta tudi splošna bolnišnica v Ljubljani in zgraditev ženskega oddelka v umobolnici na Studencu pri Ljubljani. Za izvedbo teh del je določenega kredita 5 milijonov Din. Socialni minister se pooblašča nadalje, da predpiše razširitev pokojninskega zavarovanja za zasebne nameščenke na vso državo. V ta namen sme osnovati nove samostojne nosilce tega zavarovanja in predpisati njihov odnos do obstoječega Pokojninskega zavoda v Ljubljani. Nadalje ima pooblastilo, da lahko predpiše izvedbo zavarovanja delavcev za primer onemoglosti, starosti in smrti, ter radi tega vse potrebno predpisati za organizacijo tega zavarovanja. Pooblašča se tudi, da lahko izda uredbo o minimalnih delavskih mezdah, o posredovanju v mezd-nih sporih in prisilnih delavskih organizacijah, ki bi bile v zvezi z ugotovitvijo minimalne mezde nujno potrebne.

Poštni minister ima v finančnem zakonu pooblastilo za kredite za postavitev telefonskega kabla Belgrad—Maribor—avstrijska meja. Za nabavo visokofrekvenčnih naprav na progi Belgrad—Maribor je odobren kredit 2 milijona Din.

Minister za socialno politiko se tudi pooblašča, da se zdravnikom-volonterjem všteje volonterska služba v leta za pokojnino.

Prometni minister ima pooblastilo, da zgradi nove proge ter za izvedbo teh del preskrbi potrebne kredite. Med njimi je tudi proga Črnomelj—Vrbovsko.

V finančnem zakonu se nahaja končno tudi pooblastilo vladi, da brez sodelovanja skupščinskih odborov izda politične zakone, to se pravi zakon o tisku, zakon o zborih in shodih ter zakon o volitvah narodnih poslancev.

Slovenski predstavniki v vladi so s temi pooblastili izpolnili obljube, ki so jih dali in pričakovanja, ki jih je stavil vanje ves slovenski narod. Izredne važnosti za nas je zlasti pooblastilo kmetijskemu ministru, da osnuje kmetijske zbornice. S tem dobi tudi naše kmečko prebivalstvo svoje stanovsko zastopstvo, kakor ga že imajo vsi drugi stanovi. Izredne važnosti je tudi pooblastilo za spremembo učbenikov. Vsa naša javnost je enoglasno obsojila podraževanje učnih knjig, kar je zdaj onemogočeno. Zgradila se bode tudi nova železniška zveza Črnomelj—Vrbovsko, s čemur se bode znatno skrajšala železniška pot iz Slovenije na morje. Po izjavi ministrskega predsednika se bode ta železnica začela že letos graditi. — Kakšne važnosti pa bodo izpremembe v zakonih o socialnih zavarovanjih, je razvidno že samo na sebi. Tudi politične svoboščine se nam bodo v kratkem popolnoma odprle, ker bo sedaj vlada lahko neodvisno od parlamenta izdala vse potrebne zakone. Še noben slovenski minister iz vlad prejšnjega režima ni dosegel za Slovenijo toliko, kakor sta v kratki dobi, odkar sta v vladi, dosegla naša voditelja dr. Korošec in dr. Krek!

Proračun je sprejet. Kljub atentatu v narodni skupščini je parlament nadaljeval obravnavanje proračuna s presenetljivo naglico. V petek so se pretresali proračuni za finančno, zunanje in notranje ministristvo, v soboto se je proučil proračunski predlog ministrstva za vojno in mornarico,

gradbenega, prometnega in poštnega ministristva. V ponedeljek je bila proračunska debata za kmetijsko ministristvo, trgovinsko ministristvo, ministristvo za socialno politiko, za ministristvo za šume in rude ter za ministristvo za telesno vzgojo. V torek se je pretresal proračunski predlog državnih dohodkov. Vsi proračunski predlogi so bili soglasno z vzklikom odobreni. V sredo se je vršilo obravnavanje finančnega zakona, ki ga je narodna skupščina sprejela z vsemi amendamenti. Nato je narodna skupščina prešla k glasovanju o celotnem državnem proračunu za leto 1936-1937. Glasovalo je 186 poslancev in sicer 185 za proračun, 1 sam glas pa je bil na proti.

Posredovanje mariborskega podžupana Žebota. V Belgradu se mudi mariborski podžupan Franjo Žebot radi posredovanja v važnih občinskih poslih. Med drugim je bil tudi sprejet pri notranjem ministru dr. Korošcu, pri finančnem ministru dr. Leticu in pri prometnem ministru dr. Spahi. Pri tem ministru je posredoval radi nameravane ukinitve delavnice državne železnice v Mariboru. Popoldne je bil g. Žebot sprejet tudi pri gradbenem ministru dr. Kožulju radi preureditve državne ceste Maribor—Št. Ilj—državna meja in Maribor—Slovenska Bistrica. Gradbeni minister dr. Kožulj je ob tej priliki izjavil, da je za ta dela že vse pripravljeno in kredit v iznosu 5 milijonov Din za prva dela odobren ter da ga je treba sedaj samo izrabiti in tozadevne načrte prilagoditi višini dobrenega kredita. Z delom se lahko takoj prične. Podžupan Žebot je bil v teku popoldneva sprejet tudi pri trgovinskem ministru Vrbaniču, kjer je interveniral zaradi obmejnega prometa med Avstrijo in Jugoslavijo, da se ožji obmejni promet izvaja po določenih obstoječe trgovinske pogodbe med obema državama.

Nemčija odpoveduje mirovne pogodbe. V soboto popoldne je bila nenadoma sklicana seja nemškega parlamenta, ki bo morda imela za Evropo še usodepolne posledice. Na tej seji, ki je bila polnoštevilno obiskana, je namreč Hitler odpovedal locarnsko pogodbo in naznanil, da nemška armada že koraka v demilitarizirano Porenje in da je torej zadnja še veljavna določba versajske pogodbe glede vojaških omejitev Nemčije padla. Hitler je naglašal v svojem govoru, da se trudi že od leta 1932, da bi dosegel zblizanje med Nemčijo in Francijo. Namesto pa, da bi Francija njegove pravne ponudbe sprejela, je ratificirala pakt s sovjetsko Rusijo, ki je naperjen izključno proti Nemčiji. S tem paktom je prevzela Francija za primer vojne med Nemčijo in Rusijo obveznosti, ki da presega okvir pakta Zveze narodov. Francija da si je nadalje s tem paktom prilastila pravico, da ona določi, kdo je napadalec. To pa da je, v nasprotju z locarnsko pogodbo. Čeprav je Nemčija ponovno izjavila, da smatra francosko-ruski pakt kot nasproten locarnski pogodbi, ni hotela Francija od tega pakta odstopiti. Za Nemčijo zato ni bilo drugega izhoda, kakor da smatra locarnsko pogodbo za ugaslo in da je zato dala povelja svojim četam, da zasedejo demilitarizirano ozemlje. To da je moral storiti tudi zato, ker je danes Rusija nad vse močno oborožena in more napasti Nemčijo na podlagi pakta tudi iz zapadne meje. Nato je ponudil Hitler Franciji, Belgiji, Nizozemski in celo Litvi 25letno pogodbo o nenapadanju. Nadalje da je pripravljena Nemčija skleniti letalski pakt ter tudi pristopiti k Zvezi narodov, če se pakt o Zvezi narodov popolnoma loči od versaj. pogodbe, kar je sedaj praktično že izvršeno. Nemčija upa, da bi se potem tudi sporazumno rešilo vprašanje bivših nemških kolonij. Končno je naglasil Hitler, da nima Nemčija v Evropi nikakih teritorialnih aspiracij. — Predsednik Göring je po Hitlerjevem govoru razglasil, da je nemški parlament razpuščen, ker je dovršil svoje delo in je Nemčija zopet postala popolnoma enakopravna z drugimi velesilami. Nove volitve v nemški parlament bodo dne 29. marca t. l. — Ističasno je vkorakalo v bivše demilitarizirano ozemlje ob Renu 19 bataljonov nemške pehote, 13 artiljerijskih oddelkov in 2 eskadri lovskih letal. Nemška vojska je bila od prebivalstva viharo pozdravljena.

Odpoved mirovnih pogodb in locarnske pogodbe je izzvala po celim svetu veliko presenečenje. Posebno razburjenje je zavladovalo v Franciji. Vlada neprestano zaseda, francoski zunanji minister pa kliče k sebi poslanike tujih držav enega za drugim. Prva posledica tega koraka je sestanek držav, ki so podpisale locarnski pakt, v Londonu. V Ženevi je nastala prava panika. Na nemške ponudbe je najprej obšir-

no odgovoril zunanji minister Fladnin, ki je naglasil, da nemški izgovor na francosko-ruski pakt ne drži. Še odločneje je govoril ministrski predsednik Sarraut, ki je odklonil nemške pogoje kot nesprejemljive. Nadaljnji potek dogodkov bode predvidno naslednji: Svet Zveze narodov se sestane v petek, ker bode v torek seja poslanikov signatarnih držav, ki so podpisale locarnsko pogodbo. V četrtek se ratificira rusko-francoski pakt, ki bo s tem stopil v veljavo. Francija bo zahtevala od Nemčije, da v osmih dneh umakne svojo vojsko iz Porenja, ker bi sicer zahtevala Francija, da se začne proti Nemčiji izvajati gospodarske in finančne sankcije, kakor jih določa locarnska pogodba. Od nemškega odgovora bo odvisen nadaljnji razvoj situacije.

V Grčiji imajo še vedno krizo. Grškemu kralju se ne posreči, da bi pripravil stranke do tega, da bi omogočile sestavo vlade narodne sloge. Grška kriza, ki traja že od prihoda kralja, še menda ne bo tako kmalu rešena.

Kako pustošijo komunisti v Španiji. Španska vlada je te dni objavila obsedno stanje, ker je prišlo do težkih izgrediv, ki so jih izzvali levičarji. Komunisti so izvedli celo vrsto ropov. Zažgali so neko gledališče, nekaj kavarn, neko letalo in neko tovarno. Pravtako so komunisti izropali več zasebnih stanovanj. Upuščili so prostore mnogih katoliških listov. Ortopali so tudi svetovno znamenite katedrale v Sevilji in v Toledu, ki so jih poskusili tudi zažgati. Ves svet se zgraža nad divljanjem rdečih plačancev Moskve na Španiskem.

Italijani napadajo naprej. Italijani nadaljujejo na severni abesinski fronti s

svojo ofenzivo. Zbrali so sedaj pet armadnih zborov, ki jih nameravajo vreči v smeri proti mestu Desie, kjer se je do nedavnega nahajal abesinski glavni štab. To mesto bi radi Italijani zasedli še, pred pričetkom deževne dobe. Senzacija je vzbudila vest, da je odpoklican sedanji vrhovni poveljnik italijanskih čet maršal Badoglio ter je imenovan za novega poveljnika general Ago. Abesinci so na podlagi zadnjih izkušenj izpremenili svojo taktiko. Uvideli so, da niso kos nepri-merno bolj oboroženim Italijanom v frontnih napadih ter so zopet prešli na preizkušeno metodo gverilske vojne. Večji in manjši oddelki se skrijejo v ozemlju, ki ga zasedejo italijanske čete ter potem napadajo Italijane od zadaj za hrbtom. Taki napadi so postali tako neprijetni, da so Italijani uvedli za vse domačine, ki so zanesljivi, posebne izkaznice, ki jih morajo imeti neprestano pri sebi. Kogar najdejo brez izkaznice, ga na mestu ustrelje. Italijanska letala nadaljujejo z bombardiranjem abesinskega ozemlja, imela pa so zadnje dni težje izgube. Abesinci so nad mestom Kvorane sestrelili 3 letala.

Na Japonskem je sestavil vlado dosedanja zunanji minister Hirota. Sprejel je vse zahteve predstavnikov vojske, tako da bo do v novem proračunu izdatki za vojaške priprave zelo zvišani.

Priprave za predsedniške volitve v Združenih državah so se že začele. Obe veliki državni stranki, demokratska in republikanska sta že začeli s kongresi. Demokrati bodo kandidirali sedanjega predsednika Roosevelta, republikanci pa polkovnika Knoxa.

Domače vesti.

Stoletnico rojstva velikega slovenskega pesnika in pisatelja Josipa Stritarja je praznoval naš narod v petek 6. marca.

80 letnico življenja slavi letos slavni naš rojak, ameriški izumitelj Nikola Tesla. Dne 28. maja se bodo vršile njemu v čast v državi razne prireditve.

Mesarji ne smejo zvišati cen mesu. Odkar so začeli kmetje dvigati cene živini, so začeli mesarji tu in tam dvigati cene mesu. V mariborski okolici so še pred dvigom cen na sejnih podražili meso kar za 2 Din za kg. Tudi v Mariboru se je meso podražilo za 1 Din, dasi ko mesarji vso živino nakupili še po starih nizkih cenah. Mesarji niso na noben način upravičeni, da bi dvigali cene mesu, ker so imeli iste cene tudi takrat, ko so plačevali živino še mnogo dražje. Obrtna oblast jim mora na vsak način stopiti na prste. Če si kmetje upravičeno pomagajo, da bodo nekoliko več dobili za svojo živino, ne sme zaradi dobičkaželjnosti mesarjev, ki so se zadnje čase navadili na visoke profite, trpeti ubog delavec v mestih, ki si itak mesa skoro ne mora več privoščiti.

Kmetje dosegajo lepe uspehe z organiziranim nastopom za dvig živinskih cen. Zadnji sejm v Mariboru in Ptuj ter po drugod so to dokazali. Vendar se bo začel tudi kmet zavedati, kakega pomena je organiziran nastop. Akcijo slovenskih kmetov vodi Kmečka zveza kot edina stanovska zastopnica našega podeželskega prebivalstva. Slovenski mačkovci širijo med ljudstvom trditve, da je zasluga dr. Mačka in Hrvatov, da so se cene živini v Sloveniji zvišale. Zaslugo pri tem ima edinole skupen nastop in discipliniranost slovenskih kmetov, ki jih je organizirala Kmetka zveza. Hrvatski prekupčevalci pa so bili tisti, ki so tlačili cene živini v Sloveniji navzdol in jo potem v Zagrebu drago prodajali. Delavci moramo z vsemi silami podpirati kmete v tej akciji. Saj je danes kmet še večji revež, kakor delavec v tovarni. Ravno zaradi revščine na kmetih pritiskajo novi delavci v mesta ter tiščijo mezde k tlom. Če se bo kmetu dobro godilo, bo šlo tudi vsem ostalim stanovom dobro.

Mariborski proračun sprejet. V torek se je vršila seja mestnega sveta, na kateri se je obravnaval proračun za l. 1936-37. Proračun je bil sprejet z vsemi glasovi razen obeh socialistov Petejana in Grčarja, ki sta sicer govorila, da proračun odobravata, ker boljše v sedanjih razmerah nihče ne bi mogel sestaviti, glasovala sta pa vseeno proti. No, kljub njunima glasovoma je prišel proračun pod streho ter se bo izvajal v dobrobit mariborskega mesta.

Pomožna akcija v Mariboru letos ni dala zadovoljivega uspeha. Zbralo se je samo 400.000 Din, s katerimi se zaposluje pri raznih javnih delih dnevno okrog 100 delavcev. Zaradi tega študirajo na mestni občini vprašanje uvedbe posebne socialne doklade, kakor jo je že upeljal Zagreb.

Strašen zločin v mariborski okolici. V Radizelu nad Slivnico je Julijana Kučer

v družbi svojega prijatelja Franca Laha ubila svojega moža Jožefa Kučer. Pobil ga je s tremi udarci s kolom ter se potem sama javila orožnikom v Hočah.

Volitve v Združenje obrtnikov v Celju je zbornica v Ljubljani razveljavila ter odredila, da so ponovno vršijo.

Delo Poselske zveze v Celju. Poselska zveza v Celju je imela občni zbor, na katerem se je razpravljalo o uspešnem delu organizacije naših služkinj. Zveza je lani kupila hišo za Poselski dom, v katerem ima sedaj svoje prostore in se sem zatekajo tudi one služkinje, ki so brez posla, ali pa prihajajo iz dežele v mesto. Brezposelnim služkinjam je nudila zveza zastoj hrano. V nešteti primerih je Poselska zveza posredovala službe za služkinje in se gospodinje čimdalje pogostejše obračajo na njo v takih zadevah. Vse to veliko delo pa vrši zveza brez hrupa in tiho, kakor je to običajno pri krščanskih dobrih delih za bližnjega.

Cesta Ljubljana—Sušak se bo gradila. Ban dr. Natlačen je že imenoval terensko tehnično sekcijo, ki bo novo cesto začela trasirati. Nova cesta bo šla od Ljubljane preko Iga, Krvave peči, Velikih Blok, Retja, Čabra do Gornjega Jelenja, kjer se bo spojila s cesto, ki veže Sušak s Karlovcem. Nova cesta bo dolga 90 km. Cesta bo makadamska, v načrtu pa je tlakovanje vse proge. Veljala bo 46 milijonov Din, s tlakovanjem pa bo stala nad 100 milijonov.

Kako so gospodarili v Ljubljani prejšnji občinski režimi, v katerih so imeli edino besedo JNS generali, nam dokazujejo sedaj razkritja, ki jih dan za dnem objavlja »Slovenec«. Ljubljansko gospodarstvo je bilo tako zavoženo, da bi bila prišla občina v nekaj letih na boben, če ne bi sedanje vodstvo z energično roko skušalo napraviti reda. Ljubljana že leta sem ni plačevala nobenih dolgov, da so jo tožili že vse križem križem. Ker skuša sedaj občinska uprava napraviti red in je morala radi nemarnosti prejšnjih gospodarjev zvišati nekatere dajatve, jo pa napadajo v »Jutru« in drugem svojem »naprednem« časopisju, češ da zvišuje davke in da bo uničila ljubljansko gospodarstvo, kateremu so sami poprej kopali grob. Pod prejšnjo upravo so uradniki kar deževali na magistrat. Za delo, za katerega bi bilo zadostovalo vzeti 20 novih uradnikov, so spravili v službo 141 uradnikov, ki so bili samo plačani agitorji za JNS-arsko stranko. Prava anarhija pa je vladala pri mestnem delavstvu. Enakovredni delavci so bili čisto različni plačani, kakor je bila pač njihova politična pripadnost.

Ljubljanski proračun. V sredo se je vršila v Ljubljani pod predsedstvom župana dr. Adlešiča proračunska seja mestnega sveta. V imenu finančnega odbora je referiral dr. Milan Korun, ki je podal podrobno sliko zavoženega mestnega gospodarstva. Sedanja občinska uprava si je zastavila poseben sanacijski program, da bo z največjo štednjo na eni strani, in z nekoliko zvišanimi dohodki na drugi strani skušala spraviti ljubljansko gospo-

darstvo v ravnovesje. Izvedle se bodo mnoge izpremembe. Župan sam je predložil, da se mu zniža plača, plača podžupana, ki je doslej znašala 4000 Din, se pa sploh črta. Proračunska seja je trajala pozno v noč ter je bil slednjič proračun sprejet ter znašajo izdatki 103.589.542 Din in dohodki prav toliko.

Celo železnico so ukradli. Po opustitvi premogokopa v Trobendolu pri Laškem je nameravala rudniška družba demonstrirati tudi svojo železniško progo. Prehiteli pa so jo nekateri posestniki, ki so odpeljali 130 m proge, tračnice pa so doma na njivah podorali. V Lokah in Malih Grahovšah so našli orožniki pri dveh posestnikih 18 tračnic. Ukradene tračnice so morali prizadeti sami zopet montirati na progo, kjer so jih vzeli.

50 dinarski falsifikati. V Belgradu so aretirali ravnatelja tvornice »Kovnica d. d.« in Boškovića in delničarja Djordjevića. Ugotovilo se je, da sta napravila v svoji tvornici 6000 komadov srebrnikov po 50 Din. Od tega so našli v zalogi še 4810 komadov, ostanek pa sta bila že spravila v promet.

Nova radio postaja v Belgradu. 1. marca je začela delovati v Belgradu nova radio postaja na kratke valove. Nova postaja oddaja v petih jezikih, spored pa tvorijo predavanja in glasba.

Nova železniška proga. Drž. sekcija za graditev železnic je dovršila vse priprave za novo progo Bihač—Knin. Trasiranje proge je že izvršeno, tudi zemljišča so že izmerjena. Novo progo gradi francoska družba »Batignol«. Zgrajena mora biti v štirih letih, zato jo bodo začeli graditi hkrati iz Bihača, Kulen-vakufa in Knina.

Nedeljske provratne karte. Ker se ljudje še vedno ne razumejo na ugodnosti nedeljskih voženj na železnici, objavljamo pravilno tolmačenje tozadevnih naredb: Pri povratku: Potovanje se lahko začne najbolj zgodaj v nedeljo, a mora se zaključiti najkasneje v ponedeljek ob 12. Pri povratku more potnik začeti potovanje tudi s kakšne postaje, ki je bližja prvotni odhodni postaji. Če se potnik vrača na odhodno postajo po drugi poti, ki je krajša kot pot pri prihodu, uživa brezplačno vožnjo na podlagi nedeljske povratne karte. Če je pa druga pot daljša, plača potnik razliko med normalnimi voznimi cenami za progo, katero porabi pri povratku tudi za progo, na katero se mu glasi povratna karta in sicer pri odpravljanju v vozu z doplačilom 1 Din. Pri povratku more biti oddaljenost večja kot 250 km. Ako potovanje v povratku ni bilo končano v ponedeljek ob 12., plača potnik za progo od postaje, kjer se je nahajal ob 12., normalno vožno ceno. Če se je potnik nahajal ob 12. med dvema postajama, se računa normalna vozna cena od prve prihodne postaje. Če se potovanje v povratku ni začelo v ponedeljek ob 12., preneha vsaka veljavnost povratne karte. V primeru zamude vlaka se ima čas povratka računati po voznem redu.



Boljševiki se pripravljajo, da osvojijo Francijo. Francoski list »Ami du peuple« (»Priatelj naroda«) piše: Boljševiki so v Franciji razvili brezobzirno aktivnost. Posrečilo se nam je dobiti v roke navodila, ki jih je dala kominterneta za Francijo: 1. Ustanovi se po vzoru fašistov posebna milica. 2. Napravijo se tajne zaloge municije. 3. Na železnici, pošti, pri pomorski

upravi in pri raznih državnih podjetjih se organizira aparat, ki bo v danem momentu lahko prevzel vodstvo. 4. Komunisti so se urinili v vrste bivših bojnikov, da od tam delajo provokacije in tako diskreditirajo narodno fronto. 5. Postavili so svojo lastno radiopostajo pod firmo lista Humanite. List posebno vojsko sviri pred nevarnostmi, ki se bližajo Franciji bolj od zaveznikov-Rusov in domačih sovražnikov kot pa od Nemcev.

Boljševiško kmetstvo gospodarstvo. Boljševiki so mislili, da bodo res ustvarili čudeže s svojimi komunističnimi nazori. Še manj kot v tovarnah jim je uspelo na deželi. Obdelovanje polja so sicer s stroji poenostavili, kmetstvo ljudstvo pa je moralo v stan navadnih hlapcev. Ni čuda, da je produkcija padla skoro za 33%. Isto so boljševiški listi sami ugotovili tudi pri živinoreji. Tako je Rusija imela leta 1917 dvajset milijonov konj, danes jih ima le 15 in je imela 60 milijonov krav, danes jih ima komaj štirideset.



KLUB ŽELEZNIČARJEV JRZ V MARIBORU OSNOVAN.

Preteklo nedeljo se je vršilo v Mariboru pomembno zborovanje železničarjev. Ustanovil se je klub železničarjev JRZ, kakor že obstoja v Ljubljani. Ustanovnega občnega zbora, ki se je vršil v dvorani Zadrugne gospodarske banke, se je udeležilo izredno veliko število železničarjev, ki so bili k zborovanju vabljeni s posebnimi vabilom. Iz Ljubljane sta prispela načelnik ljubljanskega kluba železničarjev JRZ Franc Gorše in tajnik Ciril Ponikvar. Od mariborskega načelstva JRZ pa so bili prisotni ravnatelj Hrastelj, dr. Schaubach in sredi zborovanja je prišel tudi še mariborski župan dr. Juvan. Zborovanje je otvoril Veronek, vodil ga je pa tovariš Natek. Poročilo o političnem položaju v državi je podal ravnatelj Hrastelj, ki je z ostrimi besedami obsodil nečuten zločinski poskus, ki se je dogodil v narodni skupščini in ki ni bil naperjen samo proti ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću, ampak tudi proti voditelju Slovencev dr. Korošcu in proti svobodomiselnim v političnem in javnem življenju, katere nam oba pripravljata. Nato so se vršile volitve vodstva mariborskega kluba JRZ. Za predsednika je bil izvoljen priljubljeni in neumorni bорец za pravice naših železničarjev Wurzinger, za podpredsednika Reberšek, za I. tajnika Vrhovšek, za II. tajnika Dragar, za blagajnika Šlak, v odboru pa so: Merc, Natek, Veronek, Plautner, Aleksič, Črnenšek, Meško, Blaznik, Hanzliček, Čeh, Prevolshek, Kristovič, Virant, Kete, Babušek, Janžekovič in Gračner. Predsedstvo zborovanja je nato prevzel novoizvoljeni predsednik Wurzinger, ki je najprej predlagal, da se pošlje z občnega zbora brzojavne pozdrave voditelju Slovencev dr. Korošcu, železniškemu ministru dr. Spahu, ministru dr. Kreku, železniškemu ravnatelju dr. Faturju, ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću pa so železničarji brzojavno čestitali k

srečni rešitvi. Vse brzojavke so se z navdušenjem odobrile. — Predsednik Wurzinger je nato razvil smernice bodočega delovanja kluba železničarjev JRZ. Ustvari naj se predvsem medsebojno zaupanje v železničarskih vrstah, zato bo prvi korak neizprosni boj proti denuncijantstvu, ki je dosedaj zavzemalo med železničarji tako grde oblike. V naših delavnicah naši ljudje, bo druga točka programa, ki se mora izpeljati, da se ne bodo nastavliali v mariborskih železniških ustanovah ljudje iz vseh krajev, domačini pa se odbijajo. Klub bo vodil tudi žilavo borbo za izboljšanje položaja aktivnih železničarjev, za popravek krivic, pomagati pa hočejo tudi penzionistom, da pridejo do svojih pravic. Urediti se mora tudi zdravniška služba v smislu že izraženih zahtev. Podal je nato sliko položaja v Podpornem društvu železničarjev in končno naglašal, da ni klub naperjen proti nobeni obstoječi strokovni organizaciji, podpiral pa bo vse poštene in pomoči potrebne železničarje. Izvajanja govornika so zborovalci sprejeli z velikim odobravanjem, nato pa so navdušeno pozdravili mestnega župana g. dr. Juvana, ki jim je prinesel pozdrave mariborskega mesta ter jim obljubil vso podporo mariborske občine, da ostanejo njihove pravice zavarovane. — Sledile so še slučajnosti, pri katerih je načel Reberšek vprašanje premij v železniških delavnicah, ki dosegajo v Mariboru jedva 250 Din, v Nišu in v Zagrebu pa 750 Din. Tajnik kluba JRZ železničarjev Ponikvar je prinesel pozdrave ljubljanskih tovarišev ter razvil načrte o složenem medsebojnem delu obeh klubov v prosep železničarskega stanu. Po živahni debati, v katero so posegli še mnogi železničarji s svojimi stvarnimi predlogi, se je uspelo zborovanje zaključilo.

Naši železničarji se potegujejo za Maribor. Klub železničarjev JRZ v Mariboru je naslovil na železniškega ministra spomenico, v kateri se poteguje, da se potniški oddelek kontrole dohodkov drž. železnice zopet premesti v Maribor. Omenjeni oddelek namerava železniško ministrstvo prestaviti iz Belgrada v neko drugo mesto, ki še ni določeno. Ker se je svoječasno nahajala celokupna kontrola dohodkov v Mariboru, kjer so še sedaj na razpolago tozadevni uradni prostori, bi bilo vsekakor umestno, da se Mariboru popravi vsaj del izgube, katero je utrpel s premestitvijo vseh uradov kontrole dohodkov v Belgrad. Mariborski železničarji utemeljujejo svojo spomenico s tehtnimi dokazi. Mariborska javnost mora biti železničarjem vsekakor hvaležna, da se potegujejo tako energično za premestitev važne ustanove v Maribor, kar bo v korist celotnemu mestnemu prebivalstvu.

Mariborska občina se bo zavzela za železniško delavnico. Na proračunski seji mariborskega občinskega sveta je izjavil mestni župan dr. Juvan, da se bo mesto Maribor z vsemi silami zavzelo za neokrnjeno ohranitev železniških delavnic v Mariboru. Mariborski podžupan g. Franjo Žebot je potoval te dni v Belgrad na lašč v tej zadevi, da na merodajnih mestih prepreči ta nezaslišan napad na Maribor. Tudi celokupna slovenska javnost je enodušno obsodila poskus gotovih belgrajskih krogov, ki bi hoteli vzeti Mari-

boru in Sloveniji največje železniške delavnice v državi ter jih prestaviti v Srbijo.



Hvalevredno pobotanje med delodajalcem in delavci. (Dopis iz Šoštanj.) »Delavska fronta« je poročala o obustavitvi dela v Woschnaggovi usnjarni in o bedi, v katero so zašli po odpovedi številni delavci. Po posredovanjih in dogovorih je sedaj doseženo, da je začela tovarna zopet z delom. Za enkrat so v obratu samo nekateri oddelki, postopoma pa pridejo tudi ostali na vrsto. Sklenjena je nova kolektivna pogodba, ki določa to-le: Če bo prišlo v tovarni zaradi pomanjkanja dela do odpusta delavcev, bodo odpušteni v prvi vrsti sinovi posestnikov, ki so lahko preskrbljeni doma in ki imajo očeta ali brata že zaposlenega v tvornici. Na delu je že 157 delavcev s profesijonisti ter delavkami. Kot najnujnejša pomoč za najbolj revne delavce je obljubljen en vagon koruze.

Tudi Jesenice so v nevarnosti. Zaradi vesti o razširjenju državne železarne v Zenici s sodelovanjem nemškega kapitala je nastalo med kovinarji na Jesenicah veliko razburjenje. To pa zavoljo tega, ker se zatrjuje, da bo prenovljena železarna v Zenici producirala iste predmete, kakor jeseniške tovarne Kranjske industrijske družbe. Sedaj se jeseniški kovinarji boje, da bo zaradi tega KID ustavila, ali vsaj znatno omejila svoj obrat, v katerem je zaposlenih okoli 2000 delavcev. Zato je odpotovala v Belgrad posebna deputacija, da se bo informirala o akciji za razširitev železarne v Zenici.

Jesenice. 46 delavcev z Blejske Dobrave, katerim je KID odpovedala, sedaj ni odpustila, nego je njih večino zaposlila v obratih na Jesenicah in na Javorniku, 3 so bili vpokojeni, 7 jih je pa prevzelo podjetje »Slograd«.



Mariborska Katoliška mladina proslavi delavski praznik sv. Jožefa. Mladina se zaveda, kaj terja čas od nje. Zato priredi dne 18. marca na predvečer praznika v dvorani na Aleksandrovi cesti tri socialna predavanja, na praznik sam pa zvečer ob 8. uri prireditev z izrazito delavskim programom. Med drugimi se bo igrala prvič v Mariboru delavska igra »Zasuti«, ki prikazuje življenje rudarjev v zasutem rovu. Delavci pridite!

Rimske Toplice. Ker že dolgo ni bilo od nas nobenega poročila v nobenem listu, vključno temu, da tudi pri nas ni vse tako, kot bi moglo biti. Končno smo pa videli, da je »Delavska fronta« tisti list, kateri bo vodil brezkompromisni boj proti židovski levici do končne zmage. Da bo pa ta boj uspešen, je treba, da delamo z združenimi močmi in da list podpremo z naročnino in agitiramo za list, da bo imel čim več naročnikov. Vsak delavec naj ima naročeno »Delavsko fronto«! Od novega odbora skupine JSZ Rimske Toplice pa pričakujemo, da bo podvzel energične korake, da ne bodo člani skupine imeli naročenih framasonskih listov! Kdor bi se pa temu upiral, ga je treba brezpogojno iz organizacije izključiti, da gre tja, kamor spada. Dveh barv v enem domu mi delavci ne bomo dolgo trpeli! — Več delavcev.

Iver-Kolenc:

Denar.

Sodobni roman.

10

— Oba sta smešna! — je dejal odkrito — Ali niste zdrava? Pač. Se ljubita? Da. Ljubita svoje otroke? Da. Zaslužita toliko, kakor je potrebno za skromno življenje? Da. Ali sta srečna? Ne! In zakaj ne? Ker za vaju pravo življenje ni v ljubezni, duševnem izpopolnjevanju, skrbi za otroke, marveč v pohlepu po bogastvu. Vidva ne ljubita drug drugega v toliki meri, kakor denar, ki ga ne posedujeta.

— Oh, kaj govorite! — je ogorčeno vzkliknila Odeta.

— Kar sem povedal, je resnično! — je dejal trdo Muzard. — Vaš ideal ni v pravi, brezmejni sreči, ki jo posedujete, marveč v denarju.

Voz je med tem zavil v ulico Vivienne in se je ustavil pred veliko hišo »Kreditna banka — C. Loche in drug.«

Naši znanci so že v predsobi dobili utis, da so prišli v kneževsko opremljeno stanovanje. Dasi pa je predsoba izdajala veliko bogastvo, je vendar bila v primeri z ostalimi sobami prava beračija. Najlepši je bil salon, kjer so že bili zbrani gospod Loche z Albertom Blond, Ivanom Soléme in nekim poslancem. Opazovalcu se je zdelo, da je ves salon iz zlata. Zlato je viselo z okraskov na stropu, z vej cvetličnjakov, obkrožalo je zrcala, slike, obkoljevalo naslonjače in v kotu je krasilo malega, starega Budo.

Sredi vsega tega obilja svete kovine, je Ciprijan Loche, dostojanstven in hladen, zelo oprezen, brezhibno oblečen, visoko dvigal svojo lepo, sivo glavo in je pozdravljal povablence. Gospo Gérard sta Loche-tova žena in hči vzeli v sredo in sta jo odvedli v kot. Tam je mati govorila o težavah pri iskanju služkinj

in o draginji prehrane, hči pa je nekaj časa poslušala, potem pa se je pridružila drugim gostom.

Ivanu Solémeju, ki je ljubil nežno, vitko Ivanka, se Lochetova hči ni dopadla. Zdela se mu je predebela. Muzardu pa se je dopadel njen dobri humor in iskreni govor.

— Poznate tega starega poslanca? — ga je vprašala. — Ne? Jaz tudi ne. Ne vem, kjer ga je oče ujel. Danes ga je prvič pripeljal v našo hišo. Mislim, da je gluho, ker še ni spregovoril niti besedice.

— Vaš oče ga gotovo ni povabil brez razloga — je suho dejal Muzard.

Hči ga je začudeno pogledala, nato se je nasmehnila in vprašala:

— Vi dobro poznate mojega očeta?

— Mislim, da ga poznam! — je prikimal Muzard. Ona je vzdihnila, kakor da bi hotela reči, da ga ona pozna še bolj.

— O, moj oče je izreden človek! — je naposled rekla.

V tem trenutku je vstopil v salon mlad strežnik in je sporočil, da je miza pogrnjena.

— Gospoda moja! — se je oglasil Ciprijan Loche — Vsi dobro veste, da smo v tej hiši kakor doma. Gospe bodo torej brez vsakih ceremonij prve šle v obednico, mi pa za njimi.

Gostje so morali iti skoz salon, ki je bil še bolj bogato urejen kot prvi. Pohištvo je bilo iz najdragocenejšega lesa. Vsak kos pohištva je bil draga umetnina.

Odeta Gérard je počasi stopala skoz salon in je požirala z očmi dragoceno pohištvo. Videla je mnogo salonov, a takega pohištva v nebenem.

Soléme je ogledoval pohištvo s strokovnjaškim pogledom. Priznati je moral, da take dragocenosti še ni videl.

Muzard je ravnodušno šel skoz salon. Nanj ta sijaj, ki ga je obdajal, ni uplival.

Za Muzardom je šel njegov šef lastnik »Pošte« Albert Blond. Z nevoljo je gledal Muzardovo nemerno obleko in se je le s težavo premagal, da ni naredil pikre opazke.

Gostje so se vsedli za mizo. Odeta je onemela od začudenja. Ni se mogla nagledati redkega cvetja, prozornega, porcelana in nenavadnega južnega sadja.

Strešla sta dva strežnika. Tiho sta hodila okrog mize in nudila gostom same izbrane jedi.

Razporeženje je bilo precej domače. Gostje so se brez siljenja posluževali izbranih dobrot. Vmes so se razgovarjali o plesu, oblekah, gledališču in drugih vsakdanjostih. Gospodinja pa je z naštevanjem cen zabavala svoje sosedo.

— Maslo je po dvainpetdeset, belice po pet novčičev, piščeta po dvanajst frankov — je razlagala s tako vnemo, ko da bi bilo trgovanje s temi stvarmi njen življenjski poklic.

Muzard, ki je na sebi čutil prodirne, sive Lochejeve oči, je medtem razmišljal o tej nenavadni družini. Kdo je Ciprijan Loche? In kdo je ta žena, bedasta ali izveščana, ki je ko živ cenik vseh gospodarskih in gospodinjskih stvari, a ki se vendar zna z dovršeno vljudnostjo vesti nasproti gostom, ki jih ji je naprtil mož? Kdo je ta deklica, krepka ko kaka kmetica, ki daje viden, da je zrasla za opravljanje težkega kmečkega dela in ki je istočasno duhovita in vedno pripravljena govoriti o vseh mogočih stvareh?

Odeta se je vse bolj izgubljala v občudovanju vsega in sanjarenju o bogastvu.

Po fazanu se je oglasil Ciprijan Loche:

— Iz tovarne sem dobil danes zjutraj zelo dobre vesti.

Iz žepa je potegnil listnico in je iz nje vzel dve sliki, ki sta predstavljali dva velika parnika.

— To sta — je dejal — prva dva naša parnika: »Fidelija«, ki bo spuščena v morje čez nekaj tednov



Iz rudarskih revirjev

Kakšne koristi ima državna železniška uprava, ker je znižala dobavo premoga iz slovenskih rudnikov, se najbolj vidi iz sledečih računov: L. 1929 so državne železnice dobavile iz premogovnikov v Sloveniji 1.020.030 ton premoga pri svoji skupni potrošnji 1.918.192 ton. Od tega leta (1929) dalje je uprava državnih železnic skupno porabo premoga s štedenjem itd. do vseh let 1. 1934 zmanjšala za 604.063 ton na leto. Radi te celotne štednje je zmanjšala dobavo iz naših premogovnikov za 536.613 ton, tako da je znala dobavo v l. 1934 samo še 483.417 ton, a lani se je ponovno zmanjšala za nadaljnjih 40 tisoč ton in je torej znašala samo še 440.000 ton. Druge banovine pa medtem radi te štednje niso izgubile na dobavi skoraj nič ali pa so se jim dobave še celo zvišale. Tako se je pripetilo, da se dobavlja v področju naše banovine v prometne svrhe premog iz do 900 km oddaljenih rudnikov na jugu naše države pri čemer stane sam prevoz toliko, kolikor znaša nabavna cena premoga. Rtanjski premog: nabavna cena 194.30 Din, prevoz v Ljubljano 180 Din. Medtem pa ta premog sam sploh ni uporabljen, temveč edino v mešanici z našim premogom. Cene našemu premogu, ki jih plačujejo državne železnice, so za tono premoga od 140 do 160 Din, prevozní stroški pa 20 do 70 Din. Pri najvišji dobavi in prevozní ceni našega premoga je napram rtanjskemu premogu pri toni razlike 144.30 Din. V letu 1934 se je iz srbijskih rudnikov uvozilo za ljubljansko žel. direkcijo 40.000 ton premoga. Tedaj smo pri najvišji dobavi in prevozní ceni plačali za dobavljeni premog 5.772.000 Din več, kot bi za ta premog plačali, če bi bil dobavljen iz domačih rudnikov.

Kako živijo naši rudarji. Veliko stisko, v kateri živi naše rudarsko delavstvo, ilustrirajo zelo dobro tudi te številke: Skupni zaslužek delavcev v naših premogovnikih je znašal l. 1929 Din 157.935.611, v l. 1934 pa le še 63.145.983 Din. Če pa upoštevamo, da živi skoro vse reducirano delavstvo v odvisnosti (zaradi sorodstvenih vezi, dajavne revirnih občin) od še aktivnih rudarjev, se mora ugotoviti, da ono število ljudi, ki je v l. 1929 živelo od okoli 158 milijonov Din, mora danes živeti s 63 milijoni, torej z eno tretjino onega zaslužka, ki že v normalnih razmerah ni omogočil težkemu delu primerne življenja.

Rudarje čakajo še težki časi. Vsi znaki so tu, da bo letošnje leto za naše rudarske revirje eno najtežjih, kar so jih v svojem obstoju poznali. Letošnja mila zima je pripomogla, da je delo v naših premogovnikih še bolj zastalo. Zasebni odjem premoga je bil v primeri z drugimi leti malenkosten, znižale pa so se tudi dobave za železnice. Praznovanje po rudnikih se bo zaradi tega še stopnjevalo. Za rudarske revirje bo tako stanje za daljši čas nevzdržno. Že sedaj je vse obubožno.

no, od občine do zadnjega posestnika je vse zadolženo, da o rudarjih samih in njihovi revščini niti ne govorimo. Kaj bo potem, ko se bo število brezposelnih pomnožilo; pa jim nihče ne bo mogel več priskočiti na pomoč, to je sedaj težko ugibati. Dejstvo je, da je morala na primer trboveljska občina zaradi zmanjšanja dohodkov ukiniti prehrano za več sto potrebnih otrok in bo morala preskrbo najpotrebnejših še bolj skrajšati. Same občine tedaj ne bodo mogle rešiti najhujših primerov krize v revirjih, pa bi se zaradi tega morala organizirati obsežnejša akcija, ki naj bi izvedla s pomočjo oblasti v najbolj prizadetih krajih velikopoteznejša javna dela, pri katerih bi se zaposljevali izključno brezposelni rudarji.

Tragična smrt obupanega rudarja. Boda v kateri žive naši rudarji, je zahtevala žopet žrtve. Na progi med Litijo in Savo se je vrge pod vlak rudar Joža Žibert iz Trbovelj ter obležal razmesarjen na tračnicah. Pokojnik je bil 15. februarja reduciran ter je zastojal iskal ponovne zaposlitve. V ponedeljek je bil zopet v Trboveljah povprašan za delo, pa je zvedel, da enkrat ni nobenega upanja, na poti proti domu ga je zgrabil obup ter si je končal življenje. Zapušča vdovo z malim otročičem.

Senovo pri Rajhenburgu. Tukajšnjim JNSarjem še vedno ne gre v glavo, da je njihove moči konec. Zato se od časa do časa vedno zrepenčijo kakor žaba, ki hoče podkovati konja. Njihovo število je sicer bolj majhno, mogoče jih je en tucat. Včasih je bilo to popolnoma dovolj, da so ustrašovali cel kraj. Zato še danes vedno mislijo, da bo tako ostalo. Ne morejo si predstavljati, da bi bila moč zakona večja, kakor vpliv tonečih zvezd JNS. Njihove metode so še vedno: grožnje in sumljiva namigavanja, katera naj bi pri ljudstvu vzbudila utis, da bo zopet kmalu zavladala v državi JNS. Mnogi ljudje, ki so sicer dobri in pošteni, pa se teh JNSarjev bojijo in jim marsikaj proti lastnemu prepričanju ustrežajo, samo da bi se zavarovali pred maščevanjem. Takim bodi na tem mestu povedano: JNS se ne povrne nikdar več na oblast. Zato, ne bojte se več JNS birčev, ki so vas vsa ta leta strahovali, ne bojte se več tistih, ki so vam vsa ta leta pripravljali, da ste morali plačevati toliko davke; ne bojte se več tistih, ki so delili podpore in službe le svojim privrženecem; ne bojte se tistih, ki so bili svoj čas izvoljeni s podkupljenimi in z grožnjami pridobljenimi glasovi. Ne bojte se jih več, njihove moči je konec. Glede naše občine, ki so jo spravili skupaj proti ljudski volji, bodo, hočeš-nečeš, se morali sprijazniti z ljudsko voljo, ker po kalnem ribarstvu se ne da dolgo z uspehom. Čas je da bi ljudje spoznali, kdo jim hoče dobro in kdo slabo! Brž, ko bodo to spoznali, bo peščica privrženih JNSarjev zginila kot sneg v solncu. Ali ni to bridko, da nas ti privrženici, ki so si prišli svoj čas iskat kruha v naš kraj, sedaj cepijo v nekatere stranke in nas hujskajo proti temu, kar je nam najlepše, ustvarjajo med nami neslogo. Delavci in obrtniki, spametujmo se in spoznajmo, da nas ta jara brezverska gospoda rabi in pozna samo takrat, kadar ji gre za naše glasove. Vse naše težave so jim postranska stvar. Povedano bodi tudi to, da tisti podpisni, ki so jih nabirali proti razdružitvi občine, ne pomenijo nič, se ne bodo nikamor predložili. To so nasprotniki storili samo zato, da bi ljudi zbegali, ker so nam nevoščljivi tega, kar bomo mi dosegli. Zato pa najboljša storite, da JNSarje, pa najsi bodo to tudi organi sedanje občine, ki pridejo k vam po neuradnem opravičku, kratkoma poženete! Držite se dobro, čas končnega obračuna je blizu!

IZ UPRAVE.

One, ki želijo zaostale številke, prosimo, naj označijo, katere številke želijo imeti. Uprava pač ne more vedeti za vsakega, katere številke je dobil in katerih ne.



KAŠEN SPORT BO USPEVAL MED DELAVSKO MLADINO.

Slovenski fant je ali kmetskega ali delavskega stanu. Kdor pozna našega kmeta, ve, s kakšnimi težavami se mora boriti za vsakdanji kruh, za obstoj. Kdor dobro pozna njegove razmere, ta ve, da ima prav malo prostega časa in še tega običajno samo v večernih urah. Zato prija našim kmetskim in tudi delavskim fantom tak šport, ali bolje take telesne vaje, v katerih se morejo udeleževati v svojem prostem času, to je zvečer. In ker se nimamo takih igrišč — ne glede na to, da jih je itak bore malo —, kjer bi lahko tudi ponoči trenirali, potem ni prav nič čudnega, da so hoteli in še hitro fantje v zaprte prostore, v telovadnice. In kaj se more tu gojiti? Telovadba, težka atletika (rokoborba, boks, dviganje uteži) in deloma tudi skoki. Mlademu fantu pa poleg tega zelo ugajajo take vaje, kjer lahko pokaže svojo korajžo in svojo moč. To mu pa nudita v polni meri zlasti orodna telovadba in težka atletika. Zato ni čudno, da se šport ni mogel in se še danes ne more uveljaviti v naših krajih tako, kakor so si njegovi propagatorji in maloštevilni idealisti zasnovali. Pa še nekaj je, česar ne smemo prezreti, ako že navajamo vzroke, zakaj pri nas ne napreduje šport. Šport zahteva dolgoleten, vztrajen ter sistematičen trening. Celu po več letih ne doseže take višine, da bi kaj pomenil. Naš fant, pa hoče z onim, s čimer se bavi, kmalu pred javnost. In ker tega pri športu ne doseže, se rajši udeležuje tam, kjer je pač lažje doseči uspeh. Tretja sportna pánoga, ki ima v vrstah delavske mladine veliko bodočnost, je smučanje. Smučarska oprema je danes tako poceni, da si jo omisli vsak delavski fant. Nudi mu pa smučanje najlepšo prilžnost, da prihaja tudi pozimi v stik z naravo. Smučarstvo postaja naš narodni sport in zlasti med delavskimi sloji nam vzgoji vedno večje število dobrih sportnikov. Zelo se širi med delavstvom v poletnem času tudi turistika. Delavec je danes spoznal, da božja narava ni ustvarjena samo za gospodo. Turistika in smučanje sta velikega pomena za najširše delavske plasti, ker vodita delavce iz gostiln in beznic v naravo. Zelo se širi zadnja leta smisel za plavanje, ki bi lahko zavzel med delavskimi sloji v poletnem času isti razmah, kakor ga ima po zimi smučanje. Vendar zaenkrat plavanja ogromne množice, ki jih vidimo ob bregovih naših rek in v vročih poletnih dneh, ne goje zaradi športa, temveč zaradi kopanja. Mladi svet se tudi mnogo sonči, saj danes niso več moderen, če nisi v poletnih mesecih črn kakor zamorec. Od ostalih panog, ki jih res gojimo kot šport, bi bilo omeniti predvsem nogomet, dočim je, žal, lahka atletika prav malo razširjena. Razširjeno je zelo kolestarsko vendar ne zaradi športa, temveč zaradi ljudske potrebe. Vendar ima kolestarsvo pri nas vse predpogoje, da postane res delavski šport, potrebne so samo organizacije, ki ga bodo začele smoteno razvijati.

To bi bil kratek pregled sportnih panog, ki imajo med našim delavstvom bodočnost. Predpogoji za sportni napredek so tu, manjka nam le izvežbanih voditeljev, ki bi bili obenem tudi poštenovalci ter bi hoteli posvetiti razvoju športa vse svoje sile. Gotovo pa je, da bo mlajša delavska generacija pri nas prišla kmalu do zavedanja, kakšnega ogromnega pomena je gojitev športa za zdravje in utrjevanje značaja.

Smučarske tekme je letošnja muhasta zima omogočila šele ob začetku spomladi. V Planici so se preteklo nedeljo vršile tekme za kombinacijsko prvenstvo ljubljanske zimskega zveze. Pri teh tekmah se je zbral cvet naših dolgoproglašev in skakačev. Tekme so se začele v soboto s tekom na 18 km, pri katerem je prišlo do dramatičnega dvoboja med znanimi Olimpijcem Smolejem in Klančnikom. Mladi Klančnik je zopet pokazal svoje velike sposobnosti ter odšel iz boja kot zmagovalce. Rabil je za celotno progo 1 uro 27.58 minut. Smolej je prišel na cilj v 1:33.59. Knap v 1:35.36, Dečman v 1:37.28. Tekmovanje je skokih za kombinacijo se je vršilo na srednji planiški skakalnici. Zmagal je Dečman z dolžinami 49 in 48, drugi je bil Pribovšek,

tretji Klančnik. Zmaga na skakalnici je prinesla Dečmanu tudi prvo mesto v norveški kombinaciji. — Druga smučarska prireditelj se je preteklo nedeljo vršila na Pohorju in sicer so bile na Klopnem vrhu tekme v slalomu za prvenstvo Mariborske zimskega zveze. Na startu so bili naši odlični tekmovalci ter je zmagal olimpijec Franci Čop, drugi je bil Herbert Jurčič, tretji Ljuben Mušič in četrti Vlado Cizler.

Mednarodne skakalne tekme v Planici bodo letos za zimskega sportno olimpijado gotovo najvažnejši dogodek v smučarskem sportu. Letos se pričakuje, da bo prvič prekorajena daljina 100 metrov v smučskih skokih. Prijavili so se že vsi najbolj znani svetovni skakači. K tekmam bo vozilo v nedeljo 10 posebnih vlakov iz cele naše države.

Crosscountry SSK Maratona. Preteklo nedeljo je priredil Maraton v Mariboru interno klubsko tekmovanje v crosscountry na 5 km dolgi, razmeroma težki progi. Prvi je bil v seniorski skupini Struel, v juniorski skupini pa Cigler.

Državno prvenstvo v rokoborbi se bo vršilo v nedeljo 15. t. m. v Mariboru. Prireja ga SSK Maraton, udeležijo se ga pa vsi najboljši atleti iz države. Na tem prvenstvu se bo izbrala tudi naša reprezentanca, ki nas bo zastopala na letošnji olimpijadi v Berlinu.

Nogometni drobiž. V Mariboru sta se borila preteklo nedeljo železničarji in Čakovec. Zmagali so železničarji s 3:2. V Celju so imeli Atletiki borbo proti ISSK Mariboru ter so zmagali z 2:1. V Ljubljani sta igrala Primorje in Hermes neodločeno 2:2. Mariborski Rapid je imel v Celju srečanje z Olimpijo, ki tudi ni prineslo odločitve ter se je končalo z 2:2. Rezerva mariborskih železničarjev je premagala SK Dravo iz Ptuja z 8:1. — V Parizu je bila meddržavna tekma med Belgijo in Francijo. Zmagali so Francozi s 3:0.

Čemu zavarovalnica poleg hranilnice?

Ker se vedno bolj naglašja, — in sicer utemeljeno — da je zavarovanje pri Karitasu najboljše način varčevanja, se najdemo ljudje, ki vprašujejo, čemu to zavarovanje, ker imamo za varčevanje hranilnice in posojilnice.

Vsem, ki tako vprašujejo, naj bo odgovorjeno, da je med varčevanjem potem zavarovalnica in varčevanjem potem hranilnice velika razlika in da se mora dati varčevanju potom zavarovanja v gotovih ozirom prednost. Glejmo nekatere razloge:

1. V hranilnico neseš, kadar hočeš in kolikor hočeš. A tudi dvigneš lahko, kadar hočeš in kolikor hočeš. Pri zavarovanju pa ni tako. Natančno je določeno, kdaj moraš plačati in koliko moraš plačati. Dvigniti pa sploh ne moreš nič, kvečjemu posojilo lahko dobiš na svojo potico. Tako si nekako prišljen k varčevanju.

2. Kdor varčuje potom hranilnice, bo dobil le toliko, kolikor vložil — prištejejo se le obresti. Kdor pa je zavarovan pri Karitasu (ali pri Vzajemni za življenje), se za slučaj smrti takoj izplača cela zavarovana svota. N. pr. če je kdo kdo do svoje smrti v hranilnici naštel 1000 Din, bodo dobili njegovi dediči le 1000 Din. Kdor pa se je zavaroval za slučaj smrti za 10.000 D, bodo dediči dobili 10.000 Din, četudi je zavarovane do smrti plačal morda samo 100 ali 1000 dinarjev.

3. Veliko prednost daje zavarovalnici (pred hranilnico) negotovost življenja. Nikdo ne ve, koliko let bo tlačil zemljo. Pri hranilnici je tako, da čim dalje živiš, tem več nahraniš skupaj (če redno plačuješ in ne dvigaš). Pri zavarovanju pa leta ne igrajo vloge. Če se danes zavaruješ pri Karitasu za 10.000 Din (ali več ali manj), se bo v slučaju smrti izplačala cela zavarovana svota, četudi bo plačanih le nekaj mesečnih premij.

Kaj sledi iz vsega tega? Eno: Kdor hoče zagotoviti sebi in svojem mirno bodočnost, naj se čim prej obrne na domačega zastopnika zavarovanja Karitas ali na vodstvo Karitas v Mariboru (Orožnova ulica 8) in se naj zavaruje. Čas beži, zato naj nikdo ne odlašja.

Mali oglasi. Vsaka beseda samo 50 par. Male oglase je treba poslati vsaj do četrta jutraj in jih je treba plačati naprej.

Zastavne liste, zlato in srebro kupuje Grajski urar g. Jan, Maribor, lastna popravilnica.

in »Predsednik Carnot,« ki bo dograjen meseca januarja.

Sliki sta romali od rok do rok. Gostje so občudovali morská velikana.

Loche je opazoval goste in ko je videl, da so slike naredile nanje velik vtis, je začel z veliko zgovornostjo pripovedovati o Družbi Sudanskega plovstva.

Gostje so napeto poslušali. Pozabili so na dobroto, ki jih je nudila miza in so zaslanjali o bambusovih poljih, o domovini banan in drugega južnega sadja.

Po obedu je omizje vstalo. Gostitelji so peljali goste v drugo sobo na črno kavo.

Gospodar je za hip odšel iz sobe. Vrnil se je s papirjem v roki. Podal se je k ravnatelju »Pošte« in poslancu ter jima je na tem papirju razlagal važnost Sundanskega plovstva. Z vsó zgovornostjo ju je prepričeval o uspehu, ki se družbi obeta.

— Jaz z vsó gotovostjo trdim, — je zaključil svoje razlaganje — da bo postala naša družba danes — jutri tretja ali četrta na svetu.

V tem hipu je pristopil k Lochu strežnik in mu je izročil vizitko.

Loche je pogledal vizitko.

— Pripelji ga sem — je velel nato strežniku.

Strežnik je odšel, gospodar pa se je spet obrnil k Blondi in poslancu.

— Moj tajnik Leherpeux je zunaj. Zelo zmožen dečko!

V tem trenutku je vstopil v sobo tajnik, mlad mož kodrastih las in plametečih oči. Šel je naravnost k Lochu. Spoštljivo ga je pozdravil in mu sporočil, da bi mu med štirimi rad nekaj povedal.

Loche in tajnik sta odšla v oddaljen kot. Tajnik je gospodarju nekaj zašepetal na uho, nakar se je vrnil h gostom. Položil je roko na Blondovo ramo in je zaupljivo dejal:

— Prijatelji smo in gotovo mi dovolite, da vam sporočim veselo vest, ki mi jo je ravnokar prinesel moj tajnik. Gospodje, srečo ste mi prinesli; moj tajnik je dovršil ogromno delo: naša dvajsetmilijonska glavica je sedaj popolnoma krita.

Loche, ki je vedno bil gospodar nad seboj in nikdar ni izdal svojih čuvstev, sedaj ni mogel skriti svoje razburjenosti, radi tega je njegovo veliko veselje iznenadilo Blondo.

— Gospod Loche — je vzkliknil in mu stisnil roko — čestitam vam iz vsega srca!

V hipu so tudi poslanec, Gérard in Soléme iztegnili roke, da bi čestitali svojemu gostitelju...

Vest o milijonih je udarila med družbo ko bomba. Razpoloženje se je v trenutku spremenilo. Govorice o vsakdanjih malenkostih je utihnilo. Dvajset milijonov je plavalo v zraku. Iz oči prisotnih je strmel pohlep. Vsaj en del tega bogastva je hotel vsak imeti. Blagrovani so Locheja in mu zavidali.

Samo Muzard je ostal hladen. V duši je pomiloval te sužnje, ki jim je pohlep po denarju zastrupil srce. V duhu je pohitel k svojemu prijatelju Naimu, ki je s samozatajevanjem zasovražil denar.

— Na kaj mislite, gospod Muzard? — ga je vzdramila iz zamišljenosti gospodična Loche.

— Mislim na to — se je nekako v zadregi nasmehnil Muzard — kako morete biti vi srečni zaradi uspeha vašega očeta.

— Oh! — je odvrnila deklica s čudnim nasmehom. — Očetov uspeh me ni iznenadil, ker sem vajena njegovih uspehov.

— Da, vaš oče povsod žanje uspehe, a dvajset milijonov mu vendar ne pade vsak večer na krožnik...

— Nočem se z vami prepirati — se je zaupljivo nasmehnila deklica — in sicer tem manj, ker se prav malo zanimam za očetove posle.

— Čudno! — je pripomnil Muzard. — Vi ste

vendar edini dedič in bi se morali zanimati za dediščino.

— Pri takem očetu kakor je moj, more biti dedič brez vsake skrbi.

Za hip je umolknila, nato pa je nadaljevala:

— Sicer pa bi mi bilo zelo ljubo, če bi si morala sama služiti vsakdanji kruh.

V Muzardovih očeh je zažarel plamenček veselja. Zdelo se mu je, da mu je postala deklica po svoji izjavi mnogo bližja. Nekaj časa jo je motril, potem pa je dejal:

— Vi ste vzgojeni v razkošju in niste vajeni dela; radi tega ne veste, ali bi se vam naporno življenje dopadlo.

Muzard je bil razveden in bi rad prodrl v njeno preteklost, a ni dobil odgovora.

Tajnik Leherpeux se je gibčno sukal okrog gospé Gérard, ki ga je vprašala:

— Sedaj se torej ne more kupiti niti najmanjša delnica? Vse so razprodane?

Tajnik se je začel smejati. Ravno je hotel odgovoriti, ko se je v predsobi oglašil zvonec.

Loche je prisluhnil in ko je zaslišal znan glas, se je obrnil k družbi in je polglasno zašepetal:

— Gospoda moja, spremenimo razgovor, ako vam ni mučno, ker gost, ki sedaj pride, ne uživa mojega popolnega zaupanja...

Gost, ki je vstopil, se je držal resno in dostojanstveno ko kak kralj. Bil je mož štiridesetih let, Italijan.

Loche je šel došlecu nasproti in ga je predstavil:

— Julij Agostini.

Italijan se je samozavestno ozrl po zbranih in se je zviška priklonil.

— Kdo je ta gospod Agostini? — je vprašal Muzard gospodično Loche.

— Bančni uradnik. To je vse, kar vem o njem. (Dalje sledi.)